

Juliol 2014

**NOU REGLAMENT SOBRE PREVENCIÓ DEL BLANQUEIG DE CAPITALS I
DEL FINANÇAMENT DEL TERRORISME**

A. Introducció

B. Detall de la normativa

- B.1 Normativa espanyola
- B.2 Normativa comunitària

C. Breu resum normatiu

D. Resum de les obligacions que la normativa imposa als auditors de comptes

- D.1 Mesures de control intern
- D.2 Diligència deguda
- D.3 Obligacions d'informació
- D.4 Obligacions en relació amb empleats, directius i agents
- D.5 Examen extern

E. Financial Action Task Force

Bibliografia

Annex Quadre d'equivalència d'articles entre la Llei 10/2010, de 28 d'abril i el seu Reglament, aprovat pel Reial decret 304/2014, de 5 de maig

A. INTRODUCCIÓ

Com és sabut, els auditors de comptes, els comptables externs i els assessors fiscals són considerats subjectes obligats per la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme (en endavant, Llei 10/2010) (art. 2.1. lletra m), que els imposa determinades obligacions, tot i que amb un abast més reduït que les establertes per a les, considerades per la dita llei, entitats financeres.¹

Si bé el Quadern Tècnic núm. 59 (juny de 2012) ja tractava sobre les obligacions que imposava a l'auditor de comptes la llavors vigent legislació sobre prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme, també es posava de manifest les dificultats en la interpretació i posada en pràctica d'alguns requeriments de la Llei 10/2010 per l'absència d'un reglament propi de desenvolupament, que obligava a aplicar el reglament de la derogada Llei 19/1993, de 28 de desembre, sobre determinades mesures de prevenció del blanqueig de capitals, en tot allò que no fos incompatible amb la Llei 10/2010.

Així, amb la recent publicació (BOE de 6 de maig) i entrada en vigor del Reial decret 304/2014, de 5 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme, que també deroga el Reglament de la Llei 19/1993, hem cregut oportú actualitzar aquell primer Quadern Tècnic sobre la matèria, per aclarir tots aquells aspectes del desenvolupament dels quals ja anunciava la Llei 10/2010 i altres que el legislatiu ha considerat que tenen cabuda en l'habilitació genèrica inclosa a la disposició final cinquena de la Llei 10/2010. Aspectes que haurà de considerar l'auditor de comptes en relació amb tots els serveis que presti, siguin o no d'auditoria de comptes, a l'hora de dissenyar les polítiques i procediments d'organització interna que, lògicament, tindran també en compte, pel que fa a l'exercici de l'activitat d'auditoria de comptes, els requeriments que estableix la Norma de control de qualitat intern dels auditors (Resolució ICAC de 26 d'octubre de 2011, modificada per la de 20 de desembre de 2013).

Amb l'objectiu que pugui servir d'ajuda als auditors de comptes com a subjectes obligats en la revisió dels seus procediments de control, actualitzem també en aquest Quadern Tècnic el resum de la normativa bàsica en vigor a la data i els quadres resum de les obligacions que imposa la Llei 10/2010, desenvolupades ara pel seu Reglament. Amb l'ànim que no sigui necessari acudir a la consulta del Quadern Tècnic núm. 59, s'inclou novament una breu explicació de les funcions realitzades pel Financial Action Task Force (FATF) i del contingut de dues de les seves publicacions, que es considera poden ser d'interès per als auditors, el *FATF Recommendations* i el *FATF Guidance on the Risk-Based Approach of Accountants*.

¹ A efectes de la Llei 10/2010, segons el seu article 2.4, tenen la consideració d'entitats financeres els subjectes obligats mencionats en les lletres a) a i) de l'article 2.1.

B. DETALL DE LA NORMATIVA

El detall de la normativa bàsica relacionada amb la prevenció del blanqueig de capitals i la prevenció i bloqueig del finançament del terrorisme, és el següent:

B.1 NORMATIVA ESPANYOLA²

- Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.
- Llei 19/2003, de 4 de juliol, sobre règim jurídic dels moviments de capitals i de les transaccions econòmiques amb l'exterior i sobre determinades mesures de prevenció del blanqueig de capitals.
- Llei 12/2003, de 21 de maig, de prevenció i bloqueig de finançament del terrorisme.
- Reial decret 304/2014, de 5 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.
- Ordre EHA/2444/2007, de 31 de juliol, per la qual es desenvolupa el Reglament de la Llei 19/1993, de 28 de desembre, sobre determinades mesures de prevenció del blanqueig de capitals, aprovat pel Reial decret 925/1995, de 9 de juny, en relació amb l'informe d'expert extern sobre els procediments i òrgans de control intern i comunicació establerts per a prevenir el blanqueig de capitals.

B.2 NORMATIVA COMUNITÀRIA

- Directiva 2006/70/CE, de la Comissió d'1 d'agost de 2006, per la qual s'estableixen disposicions d'aplicació de la Directiva 2005/60/CE del Parlament Europeu i del Consell en allò relatiu a la definició de "persones del medi polític" i els criteris tècnics aplicables en els procediments simplificats de diligència deguda respecte al client així com en allò que concerneix a l'exempció per raons d'activitat financera ocasional o molt limitada.
- Directiva 2005/60/CE del Parlament Europeu i del Consell de 26 d'octubre de 2005, relativa a la prevenció de la utilització del sistema financer per al blanqueig de capitals i per al finançament del terrorisme.

No s'inclou en aquest detall la normativa relacionada amb els moviments de capitals, que té com a llei base la Llei 19/2003, de 4 de juliol, sobre règim jurídic dels moviments de capitals i de les transaccions econòmiques amb l'exterior i sobre determinades mesures de prevenció del blanqueig de capitals, en la qual, entre altres aspectes, s'estableix el principi de llibertat dels moviments de capitals en línia amb el Tractat Constitutiu de la Comunitat Europea allò que s'ha d'entendre per transaccions econòmiques amb l'exterior, els conceptes de resident i no resident a Espanya, etc. Tampoc s'inclouen diferents ordres ministerials que desenvolupen o regulen obligacions específiques dels notaris o dels subjectes que realitzen activitats de canvi de moneda o de gestió de transferències amb l'exterior.

² S'han de tenir en compte també les modificacions en la legislació que es detalla posteriors a la seva aprovació inicial.

C. BREU RESUM NORMATIU

Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme

Referència	BOE núm. 103 de 29 d'abril de 2010
Consideracions	<p>Traslada la Directiva 2005/60/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 d'octubre de 2005, relativa a la prevenció de la utilització del sistema financer per al blanqueig de capitals i per al finançament del terrorisme, desenvolupada per la Directiva 2006/70/CE de la Comissió i deroga la Llei 19/1993, de 28 de desembre. Segueix d'aplicació les disposicions sancionadores de la Llei 19/1993 als fets comesos amb anterioritat a l'entrada en vigor de la present Llei.</p> <p>Adicionalment, modifica alguns articles de la Llei 12/2003, de 21 de maig, la Llei 19/2003, de 4 de juliol i la Llei 35/2003, de 4 de novembre.</p>

Llei 19/2003, de 4 de juliol, sobre règim jurídic dels moviments de capitals i de les transaccions econòmiques amb l'exterior i sobre determinades mesures de prevenció del blanqueig de capitals

Referència	BOE núm. 160 de 5 de juliol de 2003
Consideracions	Entre altres aspectes, estableix el principi de llibertat dels moviments de capitals en línia amb el Tractat Constitutiu de la Comunitat Europea i el que s'ha d'entendre per transaccions econòmiques amb l'exterior.

Llei 12/2003, de 21 de maig, de prevenció i bloqueig del finançament del terrorisme

Referència	BOE núm. 122 de 22 de maig de 2003
Consideracions	Entre altres aspectes, regula l'actuació administrativa per al bloqueig de comptes, saldos i béns de terroristes i reforça les obligacions del sector financer i demés sectors obligats a col·laborar per a la prevenció del blanqueig de capitals relacionats amb el terrorisme, considerant com a infracció molt greu qualsevol incompliment dels deures previstos en aquesta.

Reial decret 304/2014, de 5 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme

Referència	BOE núm. 110 de 6 de maig de 2014
Consideracions	Desenvolupa l'enfocament orientat al risc que subjau en la Llei 10/2010, incorporant les principals novetats de les darreres recomanacions de FATF, aprovades el febrer de 2012. Així, estableix l'obligació per als subjectes obligats d'analitzar els riscos de blanqueig de capitals i de finançament del terrorisme en funció del tipus de negoci, de productes i de clients amb els quals estableixin relacions de negoci, i redimensiona les obligacions de tipus procedimental exigides a determinats tipus de subjectes obligats. Desenvolupa també l'article 43 de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, pel qual es preveu la creació d'un Fitxer de Titularitats Financeres i revisa l'esquema institucional, reforçant a la Comissió mitjançant l'ampliació de les institucions que hi participen i la creació d'un nou òrgan dependent d'aquella, el Comitè d'Intel·ligència Financera.

Ordre EHA/2444/2007, de 31 de juliol, per la qual es desenvolupa el Reglament de la Llei 19/1993, de 28 de desembre, sobre determinades mesures de prevenció del blanqueig de capitals, aprovat pel Reial decret 925/1995, de 9 de juny, en relació amb l'informe d'expert extern sobre els procediments i òrgans de control intern i comunicació establerts per prevenir el blanqueig de capitals

Referència	BOE número 160 de 9 d'agost de 2007
Consideracions	Detalla l'abast i contingut de l'informe extern, especificant una estructura a la qual s'haurà d'ajustar i concretant els seus aspectes mínims. L'annex conté el model d'informe al qual s'haurà d'ajustar l'emès per l'expert extern.

D. RESUM DE LES OBLIGACIONS QUE LA NORMATIVA IMPOSA ALS AUDITORS DE COMPTES

El resum d'obligacions que es presenta a continuació es basa en el contingut de la Llei 10/2010 i del seu Reglament, aprovat pel Reial decret 304/2014, de 5 de maig (en endavant, el seu/el Reglament), i se centra en aquells aspectes que puguin ser d'interès per als auditors de comptes com a subjectes obligats. L'únic objectiu, tal com s'indica en la introducció, és que pugui servir d'ajuda en la revisió dels procediments de control intern dels auditors i, per tant, no s'inclouen aspectes específics no relacionats amb els serveis professionals que pot prestar l'auditor de comptes, siguin o no d'auditoria, ni aspectes relatius a l'organització institucional de la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capital i Infraccions Monetàries o al règim sancionador.

L'article 2.2 de la Llei 10/2010 indica que tenen la consideració de subjectes obligats, tant les persones físiques com jurídiques «que desenvolupin les activitats contemplades en el seu article 2.1», encara que aquest article 2.1 no relaciona només activitats sinó també subjectes concrets. Així, es refereix als «auditors de comptes, comptables externs o assessors fiscals» i no a l'activitat d'auditoria de comptes, comptabilitat externa o assessorament fiscal, per la qual cosa entenem que les obligacions establertes en la Llei 10/2010 o en el seu Reglament afecten a l'auditor de comptes en relació amb tots els serveis que pugui prestar en la seva condició d'auditor de comptes.

La Llei 10/2010 matisa que «quan les persones físiques actuen en qualitat d'empleats d'una persona jurídica, o li prestin serveis permanents o esporàdics, les obligacions imposades per aquesta Llei recauran sobre la persona jurídica esmentada respecte els serveis prestats», que també restarà obligada en relació amb «aquelles operacions realitzades a través d'agents o altres persones que actuen com a mediadors o intermediaris» del subjecte obligat. Així mateix, els subjectes obligats aplicaran en les seves sucursals i filials amb participació majoritària situades en tercers països mesures de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme, si més no equivalents a les establertes pel dret comunitari; si el dret del tercer país no ho permetés, els subjectes obligats adoptaran mesures addicionals, respecte de les seves sucursals i filials amb participació majoritària, per a fer front, de manera eficaç, al risc de blanqueig de capitals o de finançament del terrorisme, i n'informaran al Servei Executiu de la Comissió,³ que podrà proposar al seu Comitè Permanent la formulació de requeriments per a l'adopció de mesures d'obligats compliment.

³ Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i Infraccions Monetàries, òrgan institucional que té encomanat l'impuls i coordinació de l'execució de la Llei 10/2010 (articles 44 i següents de la Llei 10/2010).

El Reglament, per la seva part, desenvolupa i concreta l'enfocament orientat al risc que ja incorporava la Llei 10/2010, que suposa posar el focus en aquelles situacions, productes i clients que presenten un nivell de risc superior, tenint en compte els mitjans limitats que disposen els subjectes obligats.

D'aquesta manera, els subjectes obligats hauran d'analitzar els riscos principals als quals s'enfronten i que variaran en funció del tipus de negoci, de productes i de clients amb els quals estableixen relacions de negoci i, a partir d'aquesta anàlisi, dissenyar les polítiques i procediments interns que s'adapten al perfil de risc de l'entitat. Així, tot i que s'estableixen uns requeriments bàsics i comuns per a tots els subjectes obligats, es permet un marge d'adaptació, en l'aplicació de la norma, en funció de la realitat específica de l'activitat que cada subjecte desenvolupa.

El Reglament també limita les obligacions procedimentals per als subjectes de dimensió més reduïda, incrementant l'exigència en funció de la dimensió i volum de negoci del subjecte obligat, un plantejament que resulta coherent des del punt de vista econòmic de gestió del risc.

El Reglament estableix diferents excepcions en el compliment d'algunes de les obligacions establertes en la Llei 10/2010, per a diferents grups de subjectes obligats, definits en funció del tipus d'activitat que desenvolupa i la seva dimensió. Un d'aquests grups, atenent a la seva dimensió, és el dels subjectes obligats que «ocupin a menys de 10 persones i el volum de negoci anual dels quals o el seu balanç anual no superi els 2 milions d'euros», i que no estiguin «integrats en un grup empresarial que superi aquestes xifres»; a aquest grup de subjectes obligats, que en endavant denominarem *microempreses*, es refereixen els articles 28 i 31 del Reglament. Un altre grup rellevant, per dimensió i activitat, és el dels subjectes obligats *microempreses* incloses en les lletres i) a u) de l'article 2.1 de la Llei 10/2010, entre d'altres, els auditors de comptes, els comptables externs i els assessors fiscals, als quals es refereix l'article 31 del Reglament.

Per la seva part, el concepte de grup empresarial, que pot ser molt ampli, resta acotat a l'article 36.3 del Reglament que, per una banda, es remet a l'article 42 del Codi de Comerç i, per l'altra, precisa també que per a l'aplicació al grup empresarial dels llindars previstos en l'article 31 (i 28, entenem, tot i que no s'esmenta) es tindran en consideració únicament aquelles filials o sucursals del grup que tinguin la consideració de subjectes obligats conforme a l'article 2.1 de la Llei 10/2010.

La quantificació dels llindars, aclareix l'article 31.3 del Reglament, s'haurà d'interpretar d'acord amb els criteris establerts en la Recomanació 2003/361 de la Comissió de 6 de maig de 2003, sobre la definició de microempreses, petites i mitjanes empreses (de fet, els llindars coincideixen amb els que estableix la Recomanació per a definir a les microempreses, encara que en aquesta no es veuen condicionats per la pertinença a un grup empresarial); i, seguint l'establert en aquesta recomanació, les dades (treballadors, volum de negoci i balanç) a considerar seran els de l'últim exercici tancat, calculat sobre una base anual, havent-se de superar els llindars abans mencionats, o deixar de fer-ho, durant dos exercicis consecutius perquè sorgeixi efecte.

D.1 Mesures de control intern

Obligacions	Referència normativa	
	Llei 10/2010	RD 304/2014
Establiment de polítiques i procediments		
1. Aprovació per escrit i aplicació de polítiques i procediments adequats en matèria: <ul style="list-style-type: none"> ▪ de diligència deguda, ▪ d'informació, ▪ de conservació de documents, ▪ de control intern, ▪ d'avaluació i gestió de riscos, ▪ de garantia del compliment de les disposicions pertinents, ▪ de comunicació, per a prevenir i impedir operacions relacionades amb el blanqueig de capitals.	art. 26.1	art. 31, 32, 34, 36 i 37
2. Comunicació de les dites polítiques i procediments a les sucursals i filials amb participació majoritària situades en tercers països.	art. 26.1 art. 31.1	art. 36
3. Aprovació d'un manual adequat amb informació completa sobre les mesures de control intern establertes per a la prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.	art. 26.3 art. 26.4	art. 33 art. 31
3.1 El manual ha d'estar a disposició del Servei Executiu de la Comissió per a l'exercici de la seva funció de supervisió i inspecció.		
3.2 Comunicació al Servei Executiu de la Comissió en cas que les mesures de control intern previstes s'estableixin a nivell de grup – segons la definició de l'article 42 del Codi de Comerç– amb especificació dels subjectes obligats compresos dins de l'estructura del grup.		

Les polítiques i procediments de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme que ha d'establir el subjecte obligat –també referits en la Llei 10/2010 i en el seu Reglament com a procediments de control intern– s'han de fonamentar en una anàlisi prèvia i documentada del risc per tipus de clients, països o àrees geogràfiques, productes, serveis, operacions i canals de distribució, prenent en consideració variables com el propòsit de la relació de negocis, el nivell d'actius del client, el volum de les operacions i la regularitat o durada de la relació de negocis; a més, es requereix una anàlisi específica de risc previa al llançament d'un nou producte, la prestació d'un nou servei, la utilització d'un nou canal de distribució o una nova tecnologia. Per gestionar i mitigar els riscos identificats en l'anàlisi, s'hauran d'aplicar les mesures pertinents.

El Reglament precisa que els procediments de control intern que s'estableixin, que han de ser, en general, aprovats per l'òrgan d'administració del subjecte obligat, han de permetre al subjecte obligat:

- a) Centralitzar, gestionar, controlar i emmagatzemar de manera eficaç la documentació i informar dels clients i de les operacions que es realitzin.
- b) Verificar l'efectiva aplicació dels controls previstos i reforçar-los en cas necessari.
- c) Adoptar i aplicar mesures reforçades per a gestionar i mitigar els riscos més elevats.
- d) Agregar les operacions realitzades amb objecte de detectar potencials fraccionaments i operacions connectades.
- e) Determinar, amb caràcter previ, si procedeix el coneixement i verificació de l'activitat professional o empresarial del client.
- f) Detectar canvis en el comportament operatiu dels clients o inconsistències amb el seu perfil de risc.
- g) Impedir l'execució d'operacions quan no consten completes les dades obligatòries del client o de l'operació.
- h) Impedir l'execució d'operacions per part de persones o entitats subjectes a prohibició d'operar.
- i) Seleccionar per a la seva anàlisi operacions en funció d'alertes predeterminades i adequades a la seva activitat.
- j) Mantenir una comunicació directa de l'òrgan de control intern amb la xarxa comercial.
- k) Atendre de forma ràpida, segura i eficaç els requeriments de documentació i informació de la Comissió, dels seus òrgans de recolzament o de qualsevol altra autoritat pública legalment habilitada.
- l) Complimentar la comunicació sistemàtica d'operacions al Servei Executiu de la Comissió o, si s'escau, la comunicació semestral negativa.

Les mesures de control intern, o polítiques i procediments, establerts pel subjecte obligat, excepte les excepcions que es comenten més endavant, hauran de quedar documentades en un manual de prevenció del blanqueig de capital i del finançament del terrorisme, que ha de recollir, com a contingut mínim, els següents punts:

- a) La política d'admissió de clients, amb una descripció precisa dels clients que potencialment puguin suposar un risc superior a la mitjana per disposició normativa o perquè així es desprèn de l'anàlisi de risc, i de les mesures a adoptar per a mitigar-ho, inclosa, si s'escau, la negativa a establir relacions de negoci o a executar operacions o la finalització de la relació de negocis.
- b) Un procediment estructurat de diligència deguda que inclourà l'actualització periòdica de la documentació i informació exigibles. L'actualització serà, en tot cas, preceptiva quan es verifiqui un canvi rellevant en l'activitat del client que pogués influir en el seu perfil de risc.
- c) Un procediment estructurat d'aplicació de les mesures de diligència deguda als clients existents en funció del risc que tindrà en compte, si escau, les mesures aplicades prèviament i l'adequació de les dades obtingudes.
- d) Una relació de fets o operacions que, per la seva naturalesa, puguin estar relacionats amb el blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme, establint la seva periòdica revisió i difusió entre els directius, empleats i agents.
- e) Una descripció detallada dels fluxos interns d'informació, amb instruccions precises als directius, empleats i agents sobre com procedir en relació amb els fets o operacions que, per la seva naturalesa, puguin estar relacionats amb el blanqueig de capitals o amb el finançament del terrorisme.
- f) Un procediment per a la detecció de fets o operacions subjectes a examen especial, amb descripció de les eines o aplicacions informàtiques implantades i de les alertes establertes.

- g) Un procediment estructurat d'examen especial que concretarà de forma precisa les fases del procés d'anàlisi i les fonts d'informació a utilitzar, formalitzant per escrit el resultat de l'examen i les decisions adoptades.
- h) Una descripció detallada del funcionament dels òrgans de control intern, que inclourà la seva composició, competències i periodicitat de les seves reunions.
- i) Les mesures per assegurar el coneixement dels procediments de control intern per part dels directius, empleats i agents, inclosa la seva difusió periòdica i la realització d'accions formatives en conformitat amb un pla anual.
- j) Les mesures a adoptar per a verificar el compliment dels procediments de control intern per part dels directius, empleats i agents.
- k) Els requisits i criteris de contractació d'agents.
- l) Les mesures a adoptar per assegurar-se que els corresponsals del subjecte obligat apliquen procediments adequats de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.
- m) Un procediment de verificació periòdica de l'adequació i eficàcia de les mesures de control intern, funció que, si escau, correspondria al departament d'auditoria interna.
- n) La periòdica actualització de les mesures de control intern, a la llum dels desenvolupaments observats en el sector i de l'anàlisi del perfil de negoci i operativa del subjecte obligat.
- ñ) Un procediment de conservació de documents que garanteixi la seva adequada gestió i immediata disponibilitat.

El Servei Executiu de la Comissió podrà supervisar o inspeccionar l'efectiva aplicació de les mesures de control intern previstes en el manual, que ha de ser verificat i actualitzat periòdicament pel subjecte obligat; i també podrà instar-lo, a través del Comitè Permanent de la Comissió, a adoptar les oportunes mesures correctores. Per la seva part, el subjecte obligat podrà remetre el manual al Servei Executiu de la Comissió perquè determini l'adequació de les mesures descrites en el manual.

L'article 31 del Reglament exceptua de l'obligació d'aprovar per escrit i d'aplicar polítiques i procediments adequats de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme a determinats subjectes obligats, entre d'altres, els auditors de comptes, comptables externs i assessors fiscals que poguessin ser considerats *microempreses*; això no vol dir, entenem, que no hagin d'establir i documentar polítiques i procediments de prevenció i aplicar-los, sinó que no fa falta que els documentin en forma de manual ni que s'aprovin formalment per l'òrgan d'administració del subjecte obligat o, si fos el cas (subjectes obligats el volum de negocis anual del qual superi els 50 milions d'euros o el balanç general del qual superior als 43 milions d'euros), per l'òrgan de control intern responsable de l'aplicació dels procediments de prevenció.

Obligacions

Llei 10/2010 RD 304/2014

Designació de representant		
4. Designació com a representant davant el Servei Executiu de la Comissió a una persona que exerceixi càrrec d'administració o direcció de la societat.	art. 26.2	art. 35.1 art. 31
4.1 En el cas d'empresaris o professionals individuals, el representant ha de ser el titular de l'activitat.		
4.2 Dotació dels recursos materials, humans i tècnics necessaris al representant i òrgan de control intern per a l'exercici de les seves funcions.		
5. Comunicació de la proposta de nomenament del representat al Servei Executiu de la Comissió, acompanyada d'una descripció detallada de la seva trajectòria professional.	art. 26.2	art. 35.1
6. Responsabilitat del representant davant el Servei Executiu de la Comissió del compliment de les obligacions d'informació establertes en la Llei 10/2010.	art. 26.2 art. 30.2	art. 35.1
7. Accés per part del representant, sense cap limitació, a qualsevol informació del subjecte obligat necessària per a exercir la responsabilitat anterior.	art. 26.2	

Òrgan de control intern		
8. Establiment d'un òrgan adequat de control intern responsable de les polítiques i procediments de l'apartat 1 anterior.	art. 26.2	art. 35.2 art. 35.3
8.1 Amb representació, si s'escau, de les diferents àrees de negoci del subjecte obligat.		
8.2 Amb unitats tècniques per al tractament i anàlisi de la informació.		
8.3 Que operarà amb separació funcional del departament o unitat d'auditoria interna.		
9. Documentació en actes expresses dels acords adoptats en les reunions que s'hauran de realitzar d'acord amb la periodicitat establerta en el manual.	art. 26.2	

Si bé, tot subjecte obligat ha de designar un representant davant el Servei Executiu de la Comissió, que al seu torn podrà designar fins a dues persones autoritzades que actuaran sota la seva direcció i responsabilitat, l'article 31 del Reglament simplifica el tràmit a determinats subjectes obligats, entre d'altres, als auditors de comptes, comptables externs i assessors fiscals que puguin ser considerats *microempreses*, que queden exceptuats de la preceptiva comunicació prèvia al Servei Executiu de la Comissió de la proposta del nomenament del representant i, si s'escau, de les persones autoritzades.

La constitució d'un òrgan de control intern *ad hoc* no serà preceptiva per als subjectes obligats compresos en l'article 2.1 i) i següents de la Llei 10/2010, entre d'altres, els auditors de comptes, comptables externs i assessors fiscals quan, amb inclusió dels agents, ocupin a menys de 50 persones i el volum de negocis anual dels quals, o el balanç general anual dels quals no superi els 10 milions d'euros, sempre que no estiguin integrats en un grup empresarial que superi aquestes xifres.

Els subjectes obligats, i no s'exclou a cap per la seva activitat o número de treballadors, el volum de negocis anual dels quals excedeixi de 50 milions d'euros o el balanç general anual del qual excedeixi de 43 milions d'euros, comptarà a més amb una unitat tècnica per al tractament i anàlisi de la informació, amb personal especialitzat, en dedicació exclusiva i amb formació adequada en matèria d'anàlisi.

D.2 Diligència deguda

Obligacions	Referència normativa	
	Llei 10/2010	RD 304/2014
Política d'admissió de client		
10. Aprovació per escrit i aplicació d'una política expressa d'admissió de clients.	art. 26.1	art. 31 i 32
10.1 Ha d'incloure una descripció d'aquells tipus de clients que podrien presentar un risc superior a la mitjana els factors que determini el subjecte obligat d'acord amb els estàndards internacionals aplicables en cada cas.		
10.2 La política serà gradual, adoptant precaucions reforçades respecte d'aquells clients que presenten un risc superior a la mitjana.		

Referència normativa

Obligacions

Llei 10/2010 RD 304/2014

Identificació del potencial client		
11. Identificació de les persones físiques o jurídiques amb les quals es pretengui establir relacions de negoci o intervenir en qualsevol operació.	art. 3.1 i 4	art. 4 a 9
11.1 Identificació del titular real.		
11.2 En cas de persones jurídiques, identificació de l'estructura de propietat o de control.		
11.3 En cas que les persones físiques o jurídiques actuïn per compte de tercers identificació de les persones per compte de les quals actuen.		

Comprovació de la naturalesa de l'activitat		
12. Comprovació de la naturalesa de l'activitat professional o empresarial dels clients.	art. 5	art. 10

Seguiment continuat		
13. Seguiment continuat de la relació de negocis, inclòs escrutini de les operacions efectuades, per garantir que:	art. 6	art. 11
13.1 Coincideixin amb el coneixement que es té del client.		
13.2 Els documents, dades i informació de què es disposi estan actualitzats.		

Encara que es pogués considerar que l'article 31 del Reglament, en establir excepcions a l'aprovació per escrit i aplicació de polítiques i procediments adequats de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme, s'està referint també a la política d'admissió de clients, reiterem que això no significa, al nostre entendre, que no s'hagi d'aplicar una política d'admissió de clients, sinó que no és necessària la seva aprovació formal ni que es documenti en forma de manual.

El grau d'aplicació de les mesures de diligència deguda es pot determinar en funció del risc i depenent del tipus de client, relació de negocis, producte o operació, sempre que, tal com s'indica en l'apartat 10 del quadre, resti contemplat en la política d'admissió de clients i es pugui demostrar a les autoritats competents, mitjançant una anàlisi de risc que també haurà de constar per escrit, que l'abast de les mesures adoptades és adequat.

L'article 7.2 de la Llei 10/2010 estableix que les mesures de diligència deguda són aplicables tant als potencials o nous clients, com als ja existents, indicant que, en tot cas, a aquests últims s'hauran d'aplicar les mesures «quan es procedeixi a la contractació de nous productes o quan es produeixi una operació significativa pel seu

volum o complexitat». La disposició transitòria setena de la Llei 10/2010 estableix, sense perjudici del disposat en l'article 7.2, un termini màxim de cinc anys des de la seva entrada en vigor, per aplicar les mesures de diligència deguda als clients ja existents.

En relació amb la identificació formal, la Llei 10/2010 prohibeix mantenir relacions de negoci o realitzar operacions amb persones físiques o jurídiques que no hagin estat degudament identificades, així com amb aquelles persones jurídiques l'estructura de propietat o de control de la qual no s'hagi pogut determinar.

La comprovació de la identitat s'ha de realitzar mitjançant els documents fefaents que precisa l'article 6 del Reglament; no obstant això, en cas de no poder realitzar-la en un primer moment i sempre que no existeixin elements de risc en l'operació, es pot actuar segons el regulat en l'article 12 de la Llei 10/2010, que contempla per a determinats supòsits de relacions de negoci o execució d'operacions amb clients que no es trobin físicament presents, un termini d'un mes «des de l'establiment de la relació de negoci» per a obtenir còpia dels documents necessaris per a comprovar la identitat.

L'article 7.3 de la Llei 10/2010 prohibeix establir relacions de negoci o executar operacions si no es poden aplicar les mesures de diligència deguda i obliga a posar fi a les relacions ja iniciades quan s'aprecii impossibilitat d'aplicar-les, obligant també a realitzar un examen especial segons el detallat més endavant, en els apartats 14 a 16.

L'article 8 de la Llei 10/2010 i 13 del Reglament regulen les situacions en les quals el subjecte obligat recorre a tercers per a l'aplicació de les mesures de diligència deguda.

Els articles 9 i 10 de la Llei 10/2010 i 15 a 18 del Reglament regulen l'aplicació de mesures simplificades de diligència respecte a determinats clients, productes o operacions, que el Reglament precisa, exigint per a això que els «subjectes obligats reuneixin informació suficient per a determinar si resulten aplicables les excepcions previstes en aquests articles».

Finalment, els articles 11 a 16 de la Llei 10/2010 i 19 a 22 del Reglament, detallen els supòsits en els quals serà necessari establir mesures reforçades de diligència deguda, entre els quals s'inclouen els supòsits de relacions de negoci i operacions amb clients de països, territoris o jurisdiccions de risc, relacions no presencials, amb persones amb responsabilitat pública, productes o operacions propícies a l'anonimat i nous desenvolupaments tecnològics. Aquestes mesures reforçades de diligència també s'han d'aplicar si de l'anàlisi de risc es desprenen situacions que «per la seva pròpia naturalesa puguin presentar un risc més elevat de blanqueig de capitals o de finançament del terrorisme».

D.3 Obligacions d'informació

		Referència normativa	
Obligacions		Llei 10/2010	RD 304/2014
Examen especial			
14.	Elaboració d'una relació d'operacions susceptibles d'estar relacionades amb el blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme.	art. 17	art. 23 i 24
	14.1 Revisió periòdica de la dita relació per mantenir-la actualitzada.		
	14.2 Disposició d'aplicacions informàtiques apropiades per a la difusió.		
	14.3 Difusió de la relació entre els directius, empleats i agents.		
15.	Examen de qualsevol fet o operació, independentment de la seva quantia, que, per la seva naturalesa, pugui estar relacionat amb el blanqueig de capital o el finançament del terrorisme.	art. 17	art. 25
	15.1 En particular, prestar atenció a qualsevol operació o pauta de comportament complex, inusual o sense propòsit econòmic o lícit aparent, o que presenti indicis de simulació o frau.		
16.	Documentació escrita dels resultats de l'examen.	art. 17	art. 25.3

Comunicació per indicati			
17.	Comunicació per iniciativa pròpia al Servei Executiu de la Comissió de qualsevol fet o operació, incloent-hi la mera temptativa, respecte al qual, després de l'examen especial, existeixi indicati o certesa que està relacionat amb el blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme.	art. 18 art. 1	art. 26
	17.1 En particular s'han de comunicar aquelles activitats tipificades en l'art. 1 de la Llei 10/2010 que mostren una manca de correspondència ostensible amb la naturalesa, volum d'activitat o antecedents operatius dels clients i que sobre la base de l'anàlisi especial no s'hagi apreciat justificació econòmica, professional o de negoci.		
	17.2 Informar als directius o empleats que han posat de manifest internament operacions en les quals s'estimi existeixen indicis o certesa d'estar relacionades amb el blanqueig de capitals o amb el finançament del terrorisme, del curs donat a la seva comunicació.		

Obligacions	Referència normativa	
	Llei 10/2010	RD 304/2014
Comunicació sistemàtica		
18. Comunicació periòdica al Servei Executiu de la Comissió en el cas que no existeixin operacions amb indici o certesa que està relacionat amb el blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme.	art. 20	art. 27
Col·laboració amb la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals		
19. Establiment d'un sistema que permeti respondre de forma completa i diligent a les sol·licituds d'informació de la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals, els seus òrgans de suport o altres autoritats legalment competents sobre si mantenen o s'han mantingut en els darrers 10 anys relacions de negoci amb determinades persones físiques o jurídiques i sobre la naturalesa d'aquestes relacions.	art. 21	art. 30
Prohibició de revelació		
20. Prohibició als subjectes obligats i als seus directius o empleats que revelin al client o a tercers que s'ha comunicat informació al Servei Executiu de la Comissió, o que s'està examinant o es pot examinar alguna operació per si pogués estar relacionada amb el blanqueig de capitals o amb el finançament del terrorisme.	art. 24	art. 12

L'article 24.2 del Reglament precisa que la relació d'operacions susceptibles d'estar relacionades amb el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme, inclourà, en tot cas, els següents supòsits, tot i que les operacions només s'haguessin intentat però no executat:

- Quan la naturalesa o el volum de les operacions actives o passives dels clients no es correspongui amb la seva activitat o antecedents operatius.
- Activitat coneguda de les persones físiques o jurídiques que participen en l'operació i correspondència entre l'activitat i l'operació.
- Relació d'operacions vinculades i dates a què es refereixen amb indicació de la seva naturalesa, moneda en què es realitzen, quantia, lloc o llocs d'execució, finalitat i instruments de pagament o cobrament utilitzats.
- Gestions realitzades pel subjecte obligat comunicant per a investigar l'operació comunicada.
- Exposició de les circumstàncies de tota índole de les quals pugui inferir-se l'indici o certesa de relació amb el blanqueig de capitals o amb el finançament del terrorisme o que posi de manifest la manca de justificació econòmica, professional o de negoci per a la realització de l'operació.

- Qualsevol altres dades rellevants per a la prevenció del blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme que es determinin reglamentàriament.

Per altra banda, l'esmentat article estableix que «en el cas d'operacions merament intentades, el subjecte obligat registrarà l'operació com a no executada, comunicant al Servei Executiu de la Comissió la informació que s'hagi pogut disposar».

L'article 18.4 de la Llei 10/2010, permet als directius o empleats del subjecte obligat comunicar directament al Servei Executiu de la Comissió aquelles operacions en les quals estimin indicis o tinguin la certesa que estan relacionades amb el blanqueig de capitals o amb el finançament del terrorisme, si havent-ho manifestat internament, no haguessin estat informats pel subjecte obligat de la tramitació donada a la comunicació.

La Llei 10/2010 obliga a abstenir-se d'executar qualsevol operació en els supòsits d'existència d'indicis d'operacions relacionades amb el blanqueig de capitals o amb el finançament del terrorisme, si bé en el seu article 19 contempla que, en cas que la dita abstenció no sigui possible o dificulti la investigació, l'operació es podrà executar, procedint immediatament a la seva comunicació al Servei Executiu de la Comissió, segons l'indicat en l'apartat 17 anterior.

Respecte a la comunicació sistemàtica, l'article 27.3 del Reglament exceptua de la dita obligació a determinats subjectes obligats per la seva activitat, qualsevol que sigui la seva dimensió, entre d'altres, als auditors de comptes, comptables externs i assessors fiscals.

En relació amb la prohibició de revelació, l'article 24 de la Llei 10/2010 assenyala que la dita prohibició no és aplicable a la «revelació a les autoritats competents, inclosos els òrgans centralitzats de prevenció, o la revelació per motius policials en el marc d'una investigació penal».

Així mateix, l'article 24.2 de la Llei 10/2010 indica, entre altres aspectes, que la dita prohibició no impedirà:

- La comunicació d'informació entre els subjectes obligats de les lletres m) i ñ) de l'article 2.1, entre els quals s'inclouen els auditors de comptes, comptables externs i assessors fiscals, quan exerceixin les seves activitats professionals, ja sigui com a empleats o d'una altra manera, dins de la mateixa entitat jurídica o en una xarxa. S'entendrà per xarxa, a aquests efectes, l'estructura més àmplia a la qual pertany la persona i que comparteix una propietat, gestió o supervisió de compliment comunes.
- La comunicació d'informació, referida a un mateix client i a una mateixa operació en la qual intervinguin dues o més entitats o persones, entre entitats financeres o entre els subjectes obligats de les lletres m) i ñ) de l'article 2.1, sempre que pertanyin a la mateixa categoria professional i estiguin subjectes a obligacions equivalents en allò relatiu al secret professional i a la protecció de dades personals. La informació intercanviada s'utilitzarà exclusivament a efectes de la prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.

Aquestes exempcions són també aplicables a la comunicació d'informació entre persones o entitats domiciliades a la Unió Europea o a països tercers equivalents i, per contra, queda prohibida la comunicació d'informació amb persones o entitats domiciliades a països tercers no qualificats com a equivalents o respecte dels quals la Comissió Europea adopti la decisió en virtut d'allò disposat en l'article 40.4 de la

Directiva 2005/60/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 d'octubre de 2005, relativa a la prevenció de la utilització del sistema financer per al blanqueig de capitals i per al finançament del terrorisme.⁴

La Llei 10/2010 no considera que es produeix revelació, als efectes d'allò descrit anteriorment, quan els subjectes obligats de les lletres m) i ñ) de l'article 2.1, intentin dissuadir a un client d'una activitat il·legal.

Finalment, s'ha d'assenyalar que l'article 33.2 de la Llei 10/2010 contempla la possibilitat que els subjectes obligats puguin intercanviar informació d'aquells fets o operacions indicats en l'apartat 17 anterior, «amb la única finalitat de prevenir o impedir operacions relacionades amb el blanqueig de capital o el finançament del terrorisme quan de les característiques o operativa del supòsit concret es desprengui la possibilitat que, un cop rebutjada, es pugui intentar davant altres subjectes obligats el desenvolupament d'una operativa totalment o parcialment similar a aquella».

Obligacions	Referència normativa	
	Llei 10/2010	RD 304/2014
Conservació de documents		
21. Conservació durant un període mínim de 10 anys de la documentació en què es formalitzi el compliment de les obligacions establertes en la Llei 10/2010, garantint que el sistema d'arxiu assegura la seva adequada gestió i disponibilitat de la documentació, tant a efectes de control intern, com d'atenció en temps i forma als requeriments de les autoritats.	art. 25	art. 28 i 29
21.1 En particular, s'ha de conservar per a l'ús en tota investigació o anàlisi, en matèria de possibles casos de blanqueig de capitals o de finançament del terrorisme, per part del Servei Executiu de la Comissió o de qualsevol autoritat legalment competent: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Còpia dels documents exigibles en aplicació de les mesures de diligència deguda. ▪ Original o còpia amb força probatòria dels documents que acreditin adequadament les operacions, els seus intervinents i les relacions de negocis. 		
21.2 La còpia dels documents d'identificació dels potencials clients (veure apartat 11 anterior) s'ha d'emmagatzemar en suports òptics, magnètics o electrònics que garanteixin la seva integritat, correcta lectura de les dades, la impossibilitat de manipulació i la seva adequada conservació i localització.		

⁴ És responsabilitat de la Direcció General del Tresor i Política Financera mantenir en la seva pàgina web una llista actualitzada dels Estats, territoris o jurisdiccions que gaudeixin de la condició de país tercer equivalent.

En relació amb el període mínim de 10 anys de la conservació de la documentació aquest s'ha de computar:

- Respecte a la còpia dels documents exigibles en aplicació de les mesures de diligència deguda, des de la finalització de la relació de negocis o l'execució de l'operació.
- Quant als documents que acreditin adequadament les operacions, els intervinents en aquestes i les relacions de negocis, des de l'execució de l'operació o la terminació de la relació de negocis.

Pel que fa a l'emmagatzematge en suports òptics, magnètics i electrònics, al qual es refereix l'apartat 23.2, l'article 28.2 del Reglament exceptua de la dita obligació a tots els subjectes obligats que puguin considerar-se *microempreses*, qualsevol que sigui la seva activitat.

D.4 Obligacions en relació amb empleats, directius i agents

Obligacions	Referència normativa	
	Llei 10/2010	RD 304/2014
Estàndards ètics en la contractació d'empleats, directius i agents		
22. Establiment per escrit i aplicació de polítiques i procediments adequats per assegurar alts estàndards ètics en la contractació d'empleats, directors i agents.	art. 30.2	art. 40
Protecció d'empleats, directius i agents		
23. Adopció de mesures adequades per mantenir la confidencialitat sobre la identitat dels empleats, directius o agents que hagin realitzat una comunicació als òrgans de control intern.	art. 30.1	art. 24.1.d)
Formació a empleats		
24. Disseny d'un pla anual de formació als empleats en funció dels riscos del sector de negoci del subjecte obligat i orientat a detectar operacions que puguin estar relacionades amb el blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme i sobre com procedir en aquests casos.	art. 29	art. 39 i 31
24.1 El pla de formació ha de ser aprovat per l'òrgan de control intern.		
24.2 La participació dels empleats en els cursos ha de ser degudament acreditada.		

En relació amb els estàndards ètics requerits en la contractació d'empleats, directius i agents, l'article 40 del Reglament indica que en defecte de normativa específica, per a la determinació de la concurrència d'alts estàndards ètics en directius, empleats o agents, es prendrà en consideració la seva trajectòria professional, valorant-se l'observança i respecte a les lleis mercantils o altres que regulin l'activitat econòmica i la vida dels negocis, així com a les bones pràctiques del sector d'activitat de què es

tracti. I en tot cas, no es considerarà que concorren alts estàndards ètics quan l'interessat:

- Compti amb antecedents penals no cancel·lats ni susceptibles de cancel·lació per delictes dolosos contra el patrimoni, i contra l'ordre socioeconòmic, contra la Hisenda Pública i Seguretat Social, delictes contra l'Administració Pública i falsedats.
- Hagi estat sancionat mitjançant resolució administrativa ferma amb la suspensió o separació del càrrec per infracció de la Llei 10/2010, circumstància que s'apreciarà durant el temps que es perllongui la sanció.

Per altra banda, en relació amb la formació a empleats, l'article 39 del Reglament precisa que el pla de formació es fonamentarà en els riscos identificats pel subjecte obligat en la seva anàlisi de risc i preveurà accions formatives específiques per als directius, empleats i agents del subjecte obligat, congruents amb el grau de responsabilitat dels receptors i el nivell de risc de les activitats que desenvolupin.

Finalment, matisar que si bé l'article 29 de la Llei 10/2010 indica, sense excepció, que «les accions formatives seran objecte d'un pla anual» i inclouran la «participació degudament acreditada dels empleats en cursos específics», l'article 31 del Reglament exceptua de l'obligació d'aprovar un pla anual de formació a determinats subjectes obligats, entre d'altres, els auditors de comptes, comptables externs i assessors fiscals que pugin ser considerats *microempreses*; i en aquest supòsit, el Reglament únicament exigeix que el representant del subjecte obligat davant el Servei Executiu de la Comissió acreditat que ha rebut formació externa adequada per a l'exercici de les seves funcions. Sense entrar a valorar si el contingut del Reglament, en aquest punt concret, va més enllà del mer desenvolupament de la Llei 10/2010, entenem en qualsevol cas que tot subjecte obligat té l'obligació de formar als seus empleats, el que en tota lògica requereix una mínima planificació de les accions formatives, en funció de riscos de l'activitat que desenvolupa, i documentar-les.

D.5 Examen extern

Obligacions	Referència normativa	
	Llei 10/2010	RD 304/2014
Expert extern		
25. A excepció dels empresaris o professionals individuals, les mesures de control intern seran objecte d'examen anual per un expert extern.	art. 28.1 art. 28.2 art. 28.4	art. 38 art. 31
25.1 L'examen extern haurà de ser realitzat per persones que reuneixin condicions acadèmiques i d'experiència professional que les facin idònies per al desenvolupament de la dita funció.		
25.2 L'examen extern no es pot encomanar a persones físiques que hagin prestat o prestin qualsevol altra classe de serveis retribuïts durant els tres anys anteriors o posteriors a l'emissió de l'informe.		

Informe escrit		
26. Consignació dels resultats de l'examen en un informe escrit que descobrirà detalladament les mesures de control intern existents, valorarà la seva eficàcia operativa i proposarà, si s'escau, eventuais rectificacions de millora.	art. 28.1 art. 28.3	art. 38
26.1 L'informe s'eleva en el termini màxim de tres mesos des de la data d'emissió al Consell d'Administració o, si s'escau, a l'òrgan d'administració o al principal òrgan directiu del subjecte obligat.		
26.2 El subjecte obligat adoptarà les mesures necessàries per solucionar les deficiències identificades.		
26.3 En els dos anys successius a l'emissió de l'informe aquest podrà ser substituït per un informe de seguiment, emès també per l'expert extern, referit exclusivament a l'adequació de les mesures adoptades pel subjecte obligat per solucionar les deficiències identificades.		
26.4 L'informe estarà a disposició de la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i Infraccions Monetàries o dels seus òrgans de suport durant els cinc anys següents a la data d'emissió.		

L'article 31 del Reglament exceptua de l'obligació de sotmetre a examen extern les mesures de control intern a determinats subjectes obligats, entre d'altres, els auditors de comptes, comptables externs i assessors fiscals que pugin ser considerats *microempreses*, conseqüència lògica, entenem, del fet que dits subjectes obligats no tinguin l'obligació, com s'ha indicat anteriorment, de documentar les seves mesures de control intern en forma de manual.

Per la seva part, «els qui pretenguin actuar com a experts externs han de fer-ho comunicant al Servei Executiu de la Comissió abans d'iniciar la seva activitat i informar-lo semestralment de la relació de subjectes obligats les mesures de control intern dels quals hagin examinat».

El contingut de l'informe extern, així com altres aspectes a considerar, resten regulats en l'Ordre EHA/2444/2007, de 31 de juliol, per la qual es desenvolupa el Reglament de la Llei 19/1993, de 28 de desembre, sobre determinades mesures de prevenció del blanqueig de capitals, aprovat pel Reial decret 925/1995, de 9 de juny, en relació amb l'informe extern sobre els procediments i òrgans de control intern i comunicació establerts per a prevenir el blanqueig de capitals, ordre ministerial que continua vigent en tot allò que no s'oposi a la Llei 10/2010 i al seu Reglament.

E. FINANCIAL ACTION TASK FORCE

Per a l'anàlisi i estudi sobre mesures de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme, a més de la legislació espanyola i comunitària, és pertinent considerar el treball realitzat pel Financial Action Task Force (en endavant, FATF), organisme intergovernamental independent, del qual Espanya és membre, que desenvolupa normatives i promou la implementació efectiva de legislació, regulacions i altres mesures operatives per combatre el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme i altres amenaces a la integritat del sistema financer internacional.

Les seves principals funcions se centren en el desenvolupament de normativa internacional i en l'establiment d'un procés d'avaluació mutu dels sistemes dels diferents països per prevenir l'abús criminal del sistema financer, cosa que suposa el principal mecanisme per aconseguir el compliment de les normatives que desenvolupen.

Quant a la normativa internacional, el *FATF Recommendations*, és un document que inclou recomanacions juntament amb notes interpretatives, conformant un conjunt de polítiques, mesures i eines per prevenir el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme, reconegudes internacionalment.

El primer *FATF Recommendations* es va publicar el 1990, essent revisades el 1996 per reflectir l'evolució de les tendències i tècniques de blanqueig de capitals i per ampliar-ho al blanqueig de capitals relacionat amb les drogues. L'octubre de 2001 el FATF va ampliar la seva actuació a l'àmbit del finançament del terrorisme i de les organitzacions terroristes. Es va efectuar una nova revisió l'any 2003 i les 40 recomanacions, juntament amb les 9 específiques, van ser aprovades per 180 països i són reconegudes com la normativa internacional sobre prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.

Sobre la base de les conclusions de la tercera avaluació mútua dels seus membres, el FATF ha revisat i actualitzat les dites recomanacions, en estreta col·laboració amb els *FATF-Style Regional Bodies* i organitzacions com les Nacions Unides, el Fons Monetari Internacional o el Banc Mundial, publicant la versió revisada del *FATF Recommendations* el febrer de 2012. Les mesures establertes en aquest document haurien de ser implementades per tots els seus membres i el seus *Style Regional Bodies*, per:

- Identificar els riscos i desenvolupar polítiques i una coordinació a nivell nacional.
- Perseguir el blanqueig de capitals, el finançament del terrorisme i la proliferació del finançament de les armes de destrucció massiva. Aplicar mesures preventives per al sector financer i altres sectors designats.
- Dotar a les autoritats competents dels poders i responsabilitats necessaris i establir altres mesures institucionals.
- Millorar la transparència i disponibilitat sobre la informació de la propietat de les persones jurídiques i sobre els seus acords.
- Facilitar la cooperació internacional.

El document complet, amb el desenvolupament de les recomanacions, i si s'escau, amb les notes interpretatives corresponents, està disponible tant a la pàgina web del FATF com a la del Servei de Prevenció del Blanqueig de Capitals.

Adicionalment al document de recomanacions que s'acaba d'esmentar, el FATF també emet guies, entre les quals s'inclou l'**RBA Guidance for Accountants**,⁵ de la qual es resumeix a continuació el seu contingut, per considerar que pot ser d'utilitat per a la revisió de les polítiques i procediments interns dels auditors.

Aquest document publicat el juny de 2008, va dirigit als *accountants in public practice*, terme que inclou als auditors. La guia, igual que les altres publicades pel FATF, parteix d'un enfocament basat en risc, enfocament que s'estima pot permetre un ús més efectiu dels recursos, si bé s'assenyala que cada país haurà d'avaluar si aplicar aquest enfocament o un basat en normes, en funció, entre altres aspectes, dels seus riscos de blanqueig de capitals i de finançament del terrorisme, la dimensió, risc i naturalesa dels professionals i entitats no financeres implicades.

El FATF considera que un enfocament basat en el risc permet assignar més recursos als riscos més significatius, una millor adaptació quan s'identifiquen nous mètodes de blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme i també recorda que s'han de dissenyar unes polítiques i procediments per a la seva prevenció que estiguin harmonitzades amb els altres requisits reguladors i professionals, com seria en el cas dels auditors de comptes a Espanya: la Llei d'auditoria de comptes, el seu Reglament i les normes tècniques d'auditoria, en especial, la norma de control de qualitat intern.

El FATF no oblida que aquest enfocament basat en riscos, a part dels avantatges descrits, té reptes entre els quals cal destacar el fet que es requereixen recursos, experiència i judici per recaptar i interpretar la informació sobre els riscos, per desenvolupar procediments i sistemes i per formar al personal. D'altra banda, també indica que determinats procediments com poden ser els deures de diligència en la identificació de clients, s'han de realitzar sempre, si bé, en aquest cas, l'enfocament basat en riscos es pot utilitzar per determinar la quantitat i extensió d'informació requerida.

La part segona del document **RBA Guidance for Accountants** inclou una guia per a les autoritats públiques detallant els cinc principis d'alt nivell que s'enumeren a continuació, per ajudar als països a millorar els seus règims de protecció de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme:

1. Entendre i respondre a les amenaces i vulnerabilitats: una valoració de risc nacional.

2. Un marc legal i regulador que doni suport a l'aplicació d'un enfocament basat en el risc.

3. Dissenyar un marc de supervisió que doni suport a l'aplicació d'un enfocament basat en el risc.

4. Identificar els principals intervinents i assegurar consistència.

5. Intercanvi d'informació entre el sector públic i privat.

Principis que no són perceptius i que han de ser aplicats en la forma en què sigui més apropiada segons les circumstàncies particulars de cada país. Seguidament, el document desenvolupa els aspectes a considerar en la implementació, a nivell de país, d'un enfocament basat en els riscos: avaluació del risc per informar de les prioritats nacionals, un sistema de supervisió efectiu i assegurar el compliment dels requeriments de prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme.

⁵ FATF Guidance on the Risk-Based Approach of Accountants

En l'última part del document s'inclou una guia perquè els *accountants in public practice* puguin implementar polítiques i procediments basats en un enfocament de risc, organitzant-ho en tres categories –geogràfic, del client i del servei– per als quals es detallen una sèrie d'exemples per ajudar en la identificació d'aquells que puguin ser d'aplicació en una firma o exercent o en la relació amb el client, però assenyalant que en la pràctica els riscos es poden situar en més d'una categoria i que han de ser analitzats de forma interrelacionada.

Per a aquelles situacions de risc alt, el document assenjala que les mesures de control que s'estableixin han d'incloure:

- Augmentar la conscienciació sobre el risc del client i les transaccions a tots els departaments que mantinguin una relació de negoci amb el client, incloent-hi la possibilitat de realitzar sessions informatives amb els equips implicats.
- Augmentar els nivells de coneixement del client.
- Establir un escalat per a l'aprovació de les relacions de negoci o involucrar-se en la prestació del servei al client.

En relació amb l'aplicació del mètode basat en l'avaluació del risc, el document comenta quatre aspectes bàsics:

1. Coneixement del client

En aquest apartat es recorda, tal com també queda definit en els deures de diligència de la Llei 10/2010, que cada client ha de ser identificat i la seva identificació verificada de forma oportuna, incloent-hi la identificació i verificació del propietari últim, així com obtenir la informació addicional necessària per comprendre les circumstàncies i el negoci del client, incloent-hi la naturalesa i nivell esperat de les seves transaccions. Aquesta informació i la seva corresponent avaluació del risc ha de ser periòdicament actualitzada.

El document contempla també la possibilitat d'estandarditzar els procediments d'identificació a uns nivells simplificats o reduïts per a aquells clients en els quals el risc s'estimi de baix i, per contra, per a aquells amb risc alt, augmentar-los. S'indica també que aquests procediments s'han de realitzar conjuntament amb els d'acceptació de client, que en el cas dels auditors de comptes serien els establerts per la norma de control de qualitat intern, i considerant els requeriments legals específics.

2. Control del negoci del client i de les transaccions en el cas d'activitats sospitoses

S'indica que no cal esperar que els *accountants in public practice* escodrinyin totes les transaccions dels seus clients però si és cert que estan en una situació que els permet trobar i reconèixer possibles operacions sospitoses dels seus clients o d'altres associats als seus negocis. Els *accountants in public practice* han d'estar sempre alerta, utilitzant la seva experiència i judici professional, davant possibles situacions que siguin indicatives o sospitoses de blanqueig de capitals o finançament del terrorisme. Ajuda, en aquest cas, l'escepticisme professional, que la seva pròpia normativa exigeix als auditors de comptes.

No es tracta d'investigar aquelles operacions sospitoses, tret que s'hagi rebut un encàrrec específic per a això, ja que és innecessari i pot suposar que s'alerti als responsables de l'operació. Per determinar si una operació és sospitosa o no, sol ser suficient amb les consultes que es realitzen durant la realització de l'encàrrec.

3. Informar sobre les activitats sospitoses

L'obligació d'informar està determinada per la legislació del país i no per l'enfocament basat en una avaluació del risc. Si bé aquest enfocament pot ajudar, ja que permet dirigir recursos addicionals en aquelles àrees identificades com de major risc. Per a això és útil que les autoritats del país els proveeixin d'informació útil en la identificació de possibles activitats sospitoses.

Periòdicament s'ha d'avaluar si el sistema per identificar i informar sobre operacions sospitoses és l'adequat. D'altra banda, en avaluar si informar o no com a mínim s'hauria de considerar si són operacions sospitoses en el país en què s'opera i els requeriments de secret professional, a més de qualsevol altre requeriment legal del país.

4. Formació i sensibilització als empleats

Tal com també estableix la Llei 10/2010, el document indica que s'ha de garantir una formació adequada per a tot el personal d'acord amb les funcions que desenvolupin i la probabilitat que puguin trobar operacions sospitoses.

El document dedica un apartat als **sistemes de control intern**, deixant clar que les estructures dels *accountants in public practice* no solen tenir la dimensió de les institucions financeres i que el tipus i extensió de les mesures que es prenguin han de ser apropiades a les dimensions de cadascun dels negocis. D'altra banda, perquè els procediments que es dissenyin funcionin s'han d'integrar als sistemes de control intern de la firma, mantenint una cultura enfocada al seu compliment i amb el compromís i suport per part dels alts directius i els propietaris.

El document assenyala alguns aspectes que s'haurien de considerar en desenvolupar un marc de control intern com són: incrementar el focus en les operacions comptables que són més vulnerables al blanqueig de capitals, revisar regularment tant l'avaluació del risc com els procediments, assignar la responsabilitat del compliment dels temes relacionats amb la prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, implementar polítiques i procediments adequats sobre la base de l'avaluació del risc, proporcionar un nivell de formació adequada, etc.

El document finalitza indicant que per establir els procediments necessaris resulta útil establir una avaluació del risc considerant la firma en la seva totalitat: la seva dimensió, la naturalesa de les seves activitats i, si s'escau, l'existència de clients d'alt risc i que, en funció de l'avaluació del risc d'activitats de blanqueig de capitals i de finançament del terrorisme i de la dimensió de la firma, pot ser possible simplificar tant les avaluacions del risc com els procediments interns.

BIBLIOGRAFIA

- Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.
 - Reial decret 304/2014, de 5 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.
 - Financial Action Task Force Annual report 2010-2011.
 - International Standards on Combating Money Laundering and the Financial of Terrorism & Proliferation. The FATF Recommendations.
 - Financial Action Task Force – RBA Guidance for Accountants (17 June 2008)
 - Pàgina web del Financial Action Task Force (<http://www.fatf-gafi.org>)
 - Pàgina web del Servei Executiu de la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i Infraccions Monetàries (<http://www.sepblac.es>)
-
-

Annex

Quadre d'equivalència d'articles entre la Llei 10/2010, de 28 d'abril i el seu Reglament, aprovat pel Reial decret 304/2014, de 5 de maig

Llei 10/2010, de 28 d'abril⁶

Reial decret 304/2014, de 5 de maig⁷

CAPÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS	CAPÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS
<p>Article 1. Objecte, definicions i àmbit d'aplicació. Article 2. Subjectes obligats.</p>	<p>Article 1. Àmbit d'aplicació. Article 2. Fraccionament d'operacions i contravalor en moneda estrangera. Article 3. Activitats excloses.</p>
CAPÍTOL II. DE LA DILIGÈNCIA DEGUDA	CAPÍTOL II. DE LA DILIGÈNCIA DEGUDA
<p>SECCIÓ 1a MESURES NORMALS DE DILIGÈNCIA DEGUDA</p> <p>Article 3. Identificació formal.</p> <p>Article 4. Identificació del titular real.</p> <p>Article 5. Propòsit i índole de la relació de negocis. Article 6. Seguiment continu de la relació de negocis. Article 7. Aplicació de les mesures de diligència deguda. Article 8. Aplicació per tercers de les mesures de diligència deguda.</p> <p>SECCIÓ 2a MESURES SIMPLIFICADES DE DILIGÈNCIA DEGUDA</p> <p>Article 9. Mesures simplifiades de diligència.</p> <p>Article 10. Aplicació de mesures simplifiades de diligència deguda.</p>	<p>SECCIÓ 1a MESURES NORMALS DE DILIGÈNCIA DEGUDA</p> <p>Article 4. Identificació formal. Article 5. Identificació formal en l'àmbit de l'assegurança. Article 6. Documents fefaents a efectes d'identificació formal. Article 7. Obligacions d'identificació de les entitats gestores d'institucions d'inversió col·lectiva. Article 14. Acords relatius a la identificació de les persones amb responsabilitat pública. Article 8. Titular real. Article 9. Identificació del titular real. Article 18. Compravenda minorista. Article 10. Propòsit i índole de la relació de negocis. Article 11. Seguiment continu de la relació de negocis. Article 12. Diligència deguda i prohibició de revelació.</p> <p>Article 13. Aplicació per tercers de les mesures de diligència deguda.</p> <p>SECCIÓ 2a MESURES SIMPLIFICADES DE DILIGÈNCIA DEGUDA</p> <p>Article 15. Clients susceptibles d'aplicació de mesures simplifiades de diligència deguda. Article 16. Productes o operacions susceptibles d'aplicació de mesures simplifiades de diligència deguda. Article 17. Mesures simplifiades de diligència deguda. Article 18. Compravenda minorista.</p>

⁶ Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme (modificada per la Llei 21/2011, de 26 de juliol, de diner electrònic i per la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern).

⁷ Reial decret 304/2014, de 5 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme, vigent des del 6 de maig.

Llei 10/2010, de 28 d'abril⁶

Reial decret 304/2014, de 5 de maig⁷

CAPÍTOL II. DE LA DILIGÈNCIA DEGUDA	CAPÍTOL II. DE LA DILIGÈNCIA DEGUDA
<p>SECCIÓ 3a MESURES REFORÇADES DE DILIGÈNCIA DEGUDA</p> <p>Article 11. Mesures reforçades de diligència deguda.</p> <p>Article 12. Relacions de negoci i operacions no presencials.</p> <p>Article 13. Corresponsalia bancària transfronterera.</p> <p>Article 14. Persones amb responsabilitat pública.</p> <p>Article 15. Tractament de dades de persones amb responsabilitat pública.</p> <p>Article 16. Productes o operacions propícies a l'anonimat i nous desenvolupaments tecnològics.</p>	<p>SECCIÓ 3a MESURES REFORÇADES DE DILIGÈNCIA DEGUDA</p> <p>Article 19. Supòsits d'aplicació de mesures reforçades de diligència deguda.</p> <p>Article 22. Països, territoris o jurisdiccions de risc.</p> <p>Article 20. Mesures reforçades de diligència deguda.</p> <p>Article 21. Requisits en les relacions de negoci i operacions no presencials.</p>
CAPÍTOL III. DE LES OBLIGACIONS D'INFORMACIÓ	CAPÍTOL III. DE LES OBLIGACIONS D'INFORMACIÓ
<p>Article 17. Examen especial.</p> <p>Article 18. Comunicació per indicati.</p> <p>Article 19. Abstenció d'execució.</p> <p>Article 20. Comunicació sistemàtica.</p> <p>Article 21. Col·laboració amb la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i Infraccions Monetàries i amb els seus òrgans de suport.</p> <p>Article 22. No-subjecció.</p> <p>Article 23. Exempció de responsabilitat.</p> <p>Article 24. Prohibició de revelació.</p> <p>Article 25. Conservació de documents.</p>	<p>SECCIÓ 1a. OBLIGACIONS DE COMUNICACIÓ</p> <p>Article 23. Alertes.</p> <p>Article 24. Operacions susceptibles d'estar relacionades amb el blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme.</p> <p>Article 25. Examen especial.</p> <p>Article 26. Comunicació per indicati.</p> <p>Article 27. Comunicació sistemàtica.</p> <p>SECCIÓ 2a. CONSERVACIÓ DE DOCUMENTS</p> <p>Article 30. Requeriments de les autoritats.</p> <p>Article 28. Conservació de documents de diligència deguda.</p> <p>Article 29. Altres obligacions de conservació documental.</p>

Llei 10/2010, de 28 d'abril⁶

Reial decret 304/2014, de 5 de maig⁷

CAPÍTOL IV. DEL CONTROL INTERN	CAPÍTOL IV. DEL CONTROL INTERN
<p>Article 26. Mesures de control intern.</p> <p>Article 27. Òrgans centralitzats de prevenció.</p> <p>Article 28. Examen extern.</p> <p>Article 29. Formació d'empleats.</p> <p>Article 30. Protecció i idoneïtat d'empleats, directius i agents.</p> <p>Article 31. Sucursals i filials en tercers països.</p> <p>Article 32. Protecció de dades de caràcter personal.</p> <p>Article 33. Intercanvi d'informació entre subjectes obligats i fitxers centralitzats de prevenció del frau.</p>	<p>SECCIÓ 1a. DISPOSICIONS COMUNES</p> <p>Article 31. Procediments de control intern.</p> <p>Article 32. Anàlisi de risc.</p> <p>Article 33. Manual de prevenció.</p> <p>Article 34. Adequació dels procediments de control intern.</p> <p>Article 35. Òrgans de control intern.</p> <p>Article 36. Mesures de control intern a nivell de grup.</p> <p>Article 37. Mesures de control intern d'aplicació als agents.</p> <p>Article 44. Òrgans centralitzats de prevenció d'incorporació obligatòria.</p> <p>Article 38. Examen extern.</p> <p>Article 39. Formació.</p> <p>Article 40. Alts estàndards ètics en la contractació d'empleats, directius i agents.</p> <p>SECCIÓ 2a. DISPOSICIONS ESPECIALS</p> <p>Article 41. Mesures de control intern d'aplicació per l'administrador nacional del Registre de drets d'emissió previst en la Llei 1/2005, de 9 de març, per la qual es regula el règim de comerç de drets d'emissió de gasos d'efecte hivernacle.</p> <p>Article 43. Mesures de control intern d'aplicació al pagament de premis en loteries o altres jocs d'atzar.</p>

CAPÍTOL V. DELS MITJANS DE PAGAMENT	CAPITOL V. ALTRES DISPOSICIONS
<p>Article 34. Obligació de declarar.</p> <p>Article 35. Control i intervenció dels mitjans de pagament.</p> <p>Article 36. Tractament de la informació.</p> <p>Article 37. Intercanvi d'informació.</p>	<p>SECCIÓ 1a. MITJANS DE PAGAMENT</p> <p>Article 45. Intervenció dels mitjans de pagament.</p> <p>Article 46. Enviament postal</p>

Llei 10/2010, de 28 d'abril⁶

Reial decret 304/2014, de 5 de maig⁷

CAPÍTOL VI. ALTRES DISPOSICIONS	CAPITOL V. ALTRES DISPOSICIONS
<p>Article 38. Comerç de béns.</p> <p>Article 39. Fundacions i associacions. Article 40. Entitats gestores col·laboradores. Article 41. Enviament de diners.</p> <p>Article 42. Sancions i contramesures financeres internacionals.</p> <p>Article 43. Fitxers de Titularitats Financeres.</p>	<p>(CAPÍTOL IV. SECCIÓ 2a.) Article 42. Fundacions i associacions.</p> <p>SECCIÓ 2a. SANCIONS I CONTRAMESURES FINANCERES INTERNACIONALS Article 47. Autorització de transferències de fons. Article 48. Congelació o bloqueig de fons o recursos econòmics. Article 49. Alliberament de fons o recursos econòmics congelats o bloquejats.</p> <p>SECCIÓ 3a. FITXER DE TITULARITATS FINANCERES Article 50. Naturalesa i finalitat del Fitxer de Titularitats Financeres. Article 51. Declaració per les entitats de crèdit. Article 52. Consultes i accessos al Fitxer de Titularitats Financeres. Article 53. Protecció de dades. Article 54. Contingut de la funció del Ministeri Fiscal. Article 55. Verificació de la regularitat de les consultes i accessos pel Ministeri Fiscal. Article 56. Iniciació d'actuacions prèvies. Article 57. Resultat de les actuacions prèvies.</p>

CAPÍTOL VII. DE L'ORGANITZACIÓ INSTITUCIONAL	CAPÍTOL VI. DE L'ORGANITZACIÓ INSTITUCIONAL
<p>Article 44. Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i Infraccions Monetàries.</p> <p>Article 45. Òrgans de suport de la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i Infraccions Monetàries.</p> <p>Article 46. Informes d'intel·ligència financera. Article 47. Supervisió i inspecció. Article 48. Règim de col·laboració. Article 49. Deure de secret.</p>	<p>Article 62. Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i Infraccions Monetàries. Article 63. Ple de la Comissió. Article 64. Comitè Permanent de la Comissió. Article 65. Comitè d'Intel·ligència Financera. Article 66. Secretaria de la Comissió. Article 67. Servei Executiu de la Comissió. Article 68. Unitats policials adscrites al Servei Executiu de la Comissió. Article 69. Unitat de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.</p>

Llei 10/2010, de 28 d'abril⁶

Reial decret 304/2014, de 5 de maig⁷

CAPÍTOL VIII. DEL RÈGIM SANCIONADOR	CAPITOL V. ALTRES DISPOSICIONS
<p>Article 50. Classes d'infraccions.</p> <p>Article 51. Infraccions molt greus.</p> <p>Article 52. Infraccions greus.</p> <p>Article 53. Infraccions lleus.</p> <p>Article 54. Responsabilitat d'administradors i directius.</p> <p>Article 55. Exigibilitat de la responsabilitat administrativa.</p> <p>Article 56. Sancions per infraccions molt greus.</p> <p>Article 57. Sancions per infraccions greus.</p> <p>Article 58. Sancions per infraccions lleus.</p> <p>Article 59. Graduació de les sancions.</p> <p>Article 60. Prescripció de les infraccions i de les sancions.</p> <p>Article 61. Procediment sancionador i mesures cautelars.</p> <p>Article 62. Concurrencia de sancions i vinculació amb l'ordre penal.</p>	<p>SECCIÓ 4a. SANCIONS</p> <p>Article 58. Execució de sancions.</p> <p>Article 59. Execució de sancions per incompliment de l'obligació de declarar prevista en l'article 34 de la Llei 10/2010 de 28 d'abril.</p>
CAPÍTOL VIII. DEL RÈGIM SANCIONADOR	CAPITOL V. ALTRES DISPOSICIONS
	<p>SECCIÓ 5a. PROTECCIÓ DE DADES</p> <p>Article 60. Nivell de seguretat en els tractaments de dades de caràcter personal.</p> <p>Article 61. Fitxers comuns per al compliment de les obligacions en matèria de prevenció.</p>

